

Верховний
Суд

Аналіз стану здійснення правосуддя
при розгляді господарських справ
у першому півріччі 2025 року

Касаційний господарський суд
у складі Верховного Суду

ЗМІСТ

I. Інформація про роботу місцевих господарських судів	3
II. Інформація про роботу апеляційних господарських судів	9
III. Інформація про роботу Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду	11
IV. Висновки	16

I. Інформація про роботу місцевих господарських судів

У I півріччі 2025 року **збільшилася кількість** процесуальних звернень (далі – звернення) до місцевих господарських судів (далі – господарські суди) у спорах, що виникли під час здійснення господарської діяльності, порівняно з аналогічними даними за той самий період 2024 року, зокрема:

на **8,6 %** – кількість звернень, що перебували на розгляді господарських судів, до 133,7 тис. із 123,2 тис.;

на **11,8 %** – кількість звернень, які надійшли на розгляд, до 94,8 тис. із 84,7 тис.;

на **8,3 %** – кількість розглянутих звернень суб'єктів господарювання, до 89,9 тис. із 83,1 тис., або 94,9 % від тих, які надійшли на розгляд (98 % – у I півріччі 2024 року);

на **1,2 %** – кількість розглянутих господарськими судами звернень, за результатами розгляду яких судові рішення можуть бути оскаржені до суду вищого рівня, до 62 тис. із 61,2 тис.;

на **6,3 %** – кількість розглянутих господарськими судами справ, до 40,5 тис. із 38 тис.

В умовах військової агресії рф велика кількість судових засідань не відбувалася у зв'язку з небезпекою для відвідувачів та працівників суду. Судді відкладали розгляд судових справ, здійснювали розгляд без виклику сторін (у разі можливості), призначали нові дати судових засідань.

У разі повітряної тривоги оголошувалася перерва в судовому засіданні, а учасникам справи пропонувалося пройти до найближчого укриття.

Водночас значна кількість справ, у яких зупинено провадження до розгляду Верховним Судом справ у подібних правовідносинах, спричиняє збільшення залишку нерозглянутих справ на кінець звітного періоду.

Структуру основних категорій господарських справ протягом I півріччя 2025 року за категоріями відображено на діаграмі.

Упродовж I півріччя 2025 року порівняно з тим самим періодом 2024 року кількість розглянутих господарськими судами справ **збільшилася** за основними категоріями на:

2,9 % – майнового характеру щодо виконання договорів, до 23,3 тис. із 22,6 тис.;

2,7 % – із земельних відносин, до 1,9 тис.;

24,4 % – пов'язаних з банкрутством, до 8,8 тис. із 7,1 тис., водночас на 36,6 % **побільшало** справ про банкрутство юридичних осіб (на 28,4 %) та неплатоспроможності фізичних осіб (на 52,1 %), до 1,2 тис. із 0,8 тис. Крім того, на 47,9 % збільшилось справ позовного провадження, розглянутих у межах справ про банкрутство, до 2 тис. із 1,4 тис.;

6,7 % – з корпоративних відносин, до 0,7 тис.;

9,1 % – щодо захисту права власності, до 0,5 тис.;

43,9 % – щодо застосування антимонопольного законодавства, до 531 із 369.

Водночас **зменшилася** кількість відповідних справ за такими категоріями на:

14,1 % – про укладення, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними, до 1,3 тис. із 1,5 тис.;

38,2 % – щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності, до 68 із 110;

8,7 % – інші спори, до 2,8 тис. із 3,1 тис.

Викликом сьогодення є своєчасний розгляд справ у спорах з розрахунків за поставлені енергоносії, водопостачання та водовідведення, щодо виконання договорів перевезення, порушення зобов'язань з надання комунальних послуг, обслуговування будинків, інформаційних сервісів та послуг зв'язку, у банківській

сфері тощо, а також належного виконання судових рішень про стягнення заборгованості у цих справах.

У I півріччі 2025 року за результатами розгляду 25,5 тис. господарських справ з майновими вимогами позивачів заявлено суму в розмірі **1 142 млрд грн, що більше у 2,3 рази**, ніж у I півріччі 2024 року (497,1 млрд грн), майже як за 2024 рік. Господарськими судами визнано обґрунтованими 39 % від заявлених коштів, присуджено до стягнення **442,3 млрд грн**.

При цьому сума коштів у майнових спорах щодо банківської діяльності становила 12,8 млрд грн. Кількість таких справ після їх зростання тривалий період зменшилась на 29,3 % – до 1,1 тис. справ із 1,6 тис. у I півріччі 2024 року. Присуджено до стягнення судами 47 % від заявлених коштів у цих спорах, або 6 млрд грн. Більшість справ, пов'язані з кредитуванням.

Судові справи часто слугують своєрідним «барометром» для виявлення недоліків застосування правових норм у бізнесі, зокрема у банківській сфері. Якщо таких справ стає менше, суспільство та регулятори можуть мати менше інформації про потенційні проблеми, що може знизити прозорість роботи банків.

У справах позовного провадження з грошовими вимогами в межах справ про банкрутство **майже втричі зростає** заявлена сума заборгованості – до 32 млрд грн із 9,7 млрд грн у I півріччі 2024 року, присуджено до стягнення 22,6 млрд грн, або 71 % від заявлених у судовому порядку (70 % – у I півріччі 2024 року). При цьому кількість розглянутих таких справ збільшилася до 1,3 тис. із 0,9 тис. у I півріччі 2024 року. Заборгованість у справах позовного провадження в межах справи про банкрутство є невід'ємною частиною загальної маси вимог до боржника. Вона має прямий і вирішальний вплив на всі етапи процедури банкрутства, починаючи від формування реєстру вимог кредиторів і закінчуючи розподілом майна боржника. Без чіткого визначення та включення цієї заборгованості до реєстру ефективно та справедливо виконання справи про банкрутство є неможливим.

Водночас у судовому порядку в 5,3 тис. справ було заявлено штрафні санкції на суму 24,8 млрд грн та присуджено до стягнення 16,8 млрд грн (або 67,8 % від заявлених коштів штрафних санкцій).

У I півріччі 2025 року в судовій системі України спостерігається значне зростання кількості справ, які безпосередньо пов'язані з повномасштабною збройною агресією рф.

Найбільш вагомою категорією є справи про **відшкодування збитків, завданих внаслідок воєних дій**. Відповідачами у них виступають безпосередньо рф, її міністерства та генеральна прокуратура. Загальна сума заявлених до стягнення коштів у 168 справах сягає **927,6 млрд грн, що становить 81 %** від усіх заявлених судових вимог. При цьому господарські суди вже присудили до стягнення 320,2 млрд грн. Найбільші суми зафіксовані у:

Господарському суді міста Києва, – заявлено 623,5 млрд грн, присуджено 20,3 млрд грн.;

Господарському суді Чернігівської області, – заявлено та присуджено 278,6 млрд грн.

Суди також фіксують зростання кількості спорів, де воєнні дії є підставою для вимог сторін, зокрема невиконання або неналежне виконання договірних зобов'язань щодо:

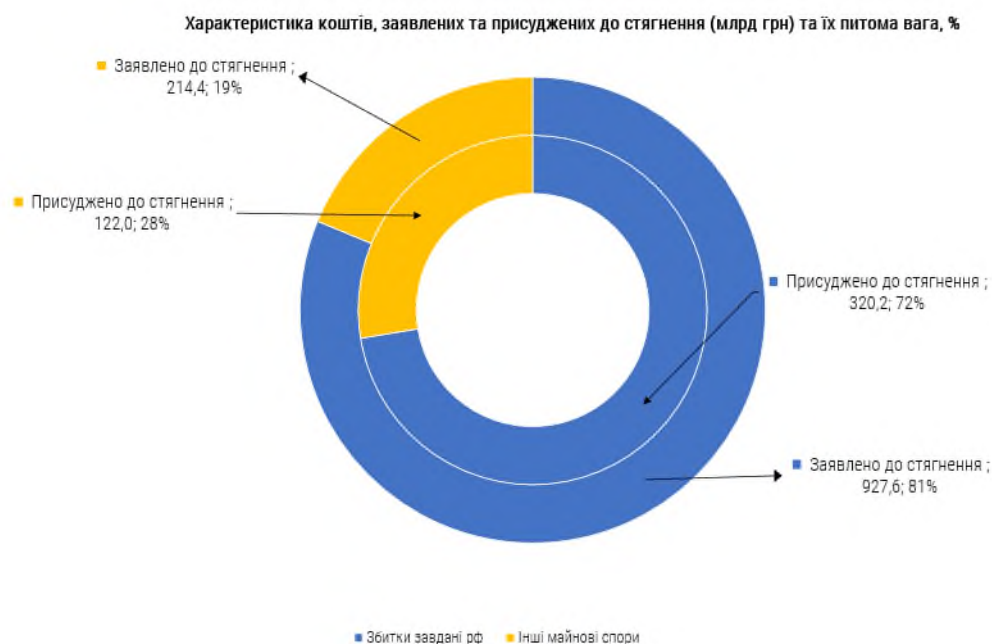
стягнення заборгованості за електроенергії та газу, які постачаються на тимчасово окуповані території;

орендних відносин, які включають випадки неможливості використання орендованого майна (земельних ділянок, причалів, споруд, суден, військових містечок, аеропортів, баз відпочинку тощо) через заборони державних органів, звільнення від орендної плати у зв'язку з окупацією, а також визнання чинними договорів оренди та недійсними додаткових угод про їх припинення (через автоматичне продовження договорів оренди на період воєнного стану);

інших договорів, пов'язаних з кредитуванням, постачанням товарів та послуг, купівлею-продажем, лізингом, перевезеннями тощо.

Збільшилася кількість справ про **банкрутство** та позовних проваджень з грошовими, майновими вимогами в їх межах, а також спорів щодо **реквізиції, конфіскації, мобілізації** майна.

Ці дані свідчать про значний вплив повномасштабної збройної агресії на правову та економічну сфери України.

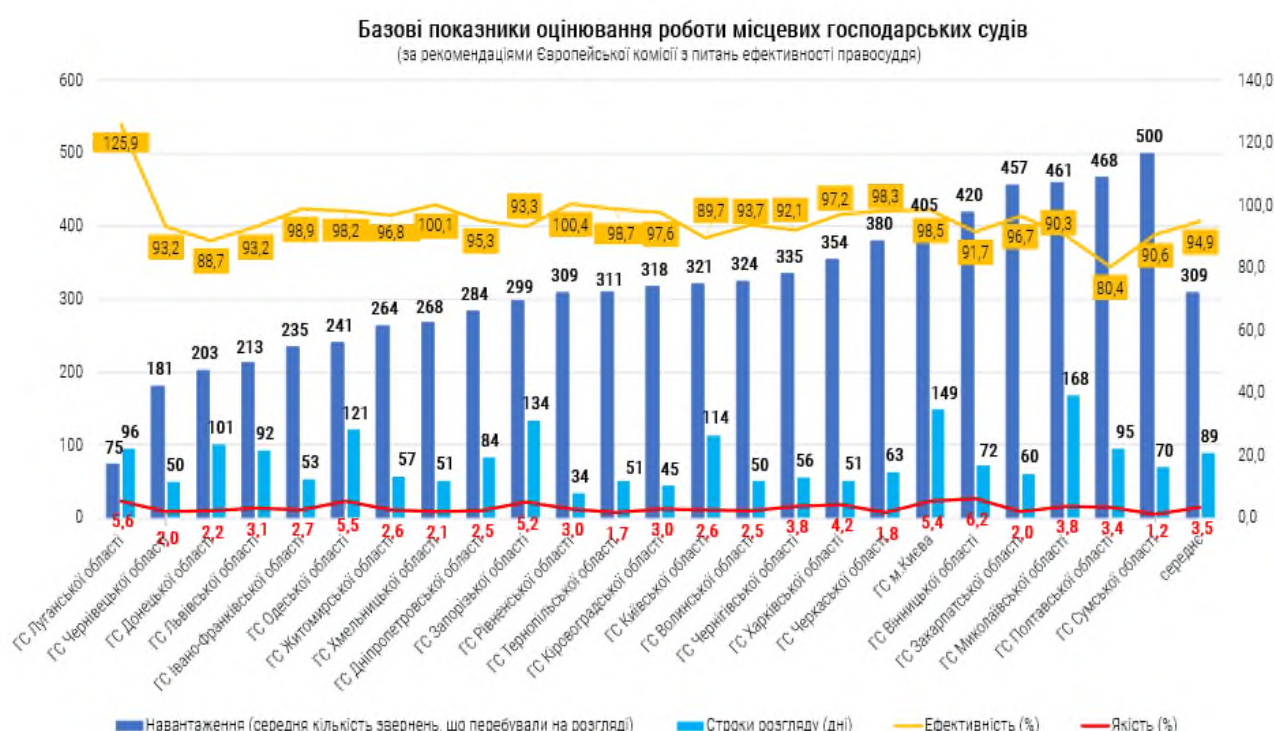
За звітний період до спеціального фонду Державного бюджету України за розгляд справ господарськими судами надійшло **655,3 млн грн** судового збору, що майже на 14 % більше, ніж у I півріччі 2024 року (575 млн грн).

Найкращих показників якості розгляду справ досягнуто господарськими судами Сумської, Тернопільської та Черкаської областей, де найменша кількість змінених та скасованих судових рішень становить відповідно **1,2 %, 1,7% та 1,8 %** від розглянутих ними за середнього такого показника по Україні 3,5 % (4 % – у I півріччі 2024 року).

Середній рівень навантаження на одного суддю місцевого господарського суду в I півріччі 2025 року становив **309 звернень**, що перебували на розгляді, тоді як цей показник у I півріччі 2024 року дорівнював 286 звернень.

Відповідно до рекомендацій Європейської комісії з питань ефективності правосуддя стандартом, який свідчить про ефективність здійснення судочинства, є показник 95–105 %. Цей показник рекомендований як один з інтегральних показників ефективності діяльності суду (далі – ефективність правосуддя) і розраховується за формулою: кількість розглянутих справ та матеріалів за звітний період поділена на кількість нових справ та матеріалів, що надійшли за звітний період, і помножена на 100 відсотків.

У середньому в I півріччі 2025 року ефективність здійснення судочинства місцевими господарськими судами становила **94,9 %**.

Наведені показники свідчать про ефективність здійснення судочинства в господарських судах, усі спори вирішуються в розумні строки.

Проблемні питання судового розгляду справ

Повідомлення рф як сторони у справах

Одним з ключових проблемних питань є відсутність чіткого алгоритму дій для судів та компетентних органів (дипломатичних установ, іноземних судів) щодо належного повідомлення рф як відповідача у справах, пов'язаних з воєнними діями. Ця прогалина ставить під сумнів можливість ефективного виконання судових рішень у майбутньому.

Правозастосовна практика щодо постачання ресурсів на окуповані території

Потребують забезпечення єдиної правозастосовної практики справи щодо постачання після 24 лютого 2022 року природного газу, тепло- та електроенергії на об'єкти, розташовані на тимчасово окупованих територіях України, та нарахування оплати за ці послуги. Наразі Верховний Суд розглядає справу № 908/1162/23. Очікується, що в цій справі буде вирішено питання щодо:

визначення територій, на які поширюється правовий режим статей 13 та 13-1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»;

наслідків порушення заборони на економічну діяльність та переміщення товарів для кожної зі сторін.

Визначення територіальної підсудності у справах про відшкодування шкоди

Існує нагальна потреба у формуванні та уніфікації єдиної правозастосовної практики та її законодавчого закріплення щодо визначення територіальної підсудності справ про відшкодування шкоди, завданої військовою агресією РФ, якщо спір не стосується нерухомого майна. Це дасть змогу забезпечити правову визначеність та ефективний доступ до правосуддя для постраждалих суб'єктів господарювання.

Переважає більшість – 81,7 % (80 % – у I півріччі 2024 року) – судових рішень судів першої інстанції не оскаржується в апеляційному порядку та набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги.

II. Інформація про роботу апеляційних господарських судів

У I півріччі 2025 року в апеляційному порядку оскаржувалося у середньому 18,3 % судових рішень, ухвалених місцевими господарськими судами.

Протягом I півріччя 2025 року **дещо зменшилися** основні показники роботи апеляційних господарських судів порівняно з аналогічними показниками за той самий період 2024 року, зокрема:

на 2,9 % – кількість звернень у господарських справах, які перебували на розгляді, до 31,3 тис. із 32,2 тис.;

на 4,9 % – кількість звернень, які надійшли на розгляд судів апеляційної інстанції, до 22,1 тис. із 23,3 тис.;

на 7,4 % – кількість скарг, які надійшли до апеляційних господарських судів, до 11,3 тис. із 12,2 тис.;

на 3,8 % – кількість розглянутих звернень, що становить 100,2 % від тих, що надійшли для розгляду в звітному періоді, до 22,2 тис. із 23,1 тис.;

на 5,5 % – кількість ухвалених в апеляційному порядку судових рішень, які можуть бути оскаржені до суду вищого рівня, до 14,1 тис. із 15 тис.;

на 2 % – кількість розглянутих в апеляційному порядку скарг по суті, до 10,1 тис. із 10,3 тис.

Упродовж I півріччя 2025 року порівняно з таким же періодом 2024 року кількість розглянутих скарг по суті в апеляційному порядку **збільшилася** за основними категоріями:

на 7,8 % – про укладення, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними, до 736 із 683;

на 62,7 % – щодо застосування антимонопольного законодавства, до 166 із 102;

на 6,2 % – із земельних відносин, до 956 із 900;

на 11,5 % – щодо захисту права власності, до 339 із 304;

на 19,6 % – пов'язаних з банкрутством, до 1,5 тис. із 1,3 тис.;

Водночас **зменшилася** кількість відповідних скарг за такими категоріями:

на 8,4 % – майнового характеру та щодо виконання договорів, до 5 тис. із 5,5 тис.;

на 1,3 % – з корпоративних відносин, до 453 із 459;

на 27,6 % – щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності, до 55 із 76.

За результатами розгляду справ суди змінили або скасували 2,3 тис. судових рішень місцевих господарських судів, що становить 22,9 % від загальної кількості розглянутих апеляційних скарг по суті.

Найкращих показників якості розгляду справ досягнуто **Центральним апеляційним господарським судом**, де кількість змінених та скасованих судових рішень дорівнює **4,4 %** від розглянутих ними процесуальних звернень за середнього такого показника по Україні **5,5 %** (4,9 % – у I півріччі 2024 року).

Середній рівень навантаження на одного суддю апеляційного господарського суду в I півріччі 2025 року становив **287** звернень, що перебували на розгляді, тоді як цей показник у I півріччі 2024 року дорівнював 262.

Наведені показники свідчать про ефективність здійснення судочинства в апеляційних господарських судах, усі спори вирішуються в розумні строки.

За звітний період до спеціального фонду Державного бюджету України за розгляд справ апеляційними господарськими судами надійшло 365,8 млн грн судового збору, що більше на 4 %, ніж у I півріччі 2024 року (351,4 млн грн).

Переважна більшість (70 %) судових рішень судів апеляційної інстанції не оскаржується до Верховного Суду.

III. Інформація про роботу Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду

У I півріччі 2025 року в касаційному порядку оскаржувалося у середньому 30 % судових рішень, ухвалених апеляційними господарськими судами.

У Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду (далі – КГС ВС) у I півріччі 2025 року **збільшилася** на 4,2 % кількість звернень, які перебували на розгляді, до 7 тис. із 6,7 тис. у I півріччі 2024 року. Дещо **збільшилась** (на 1,3 %) кількість звернень, які надійшли для розгляду, до 5 тис.

Зокрема, **збільшилася** кількість звернень, що перебували на розгляді судових палат у I півріччі 2025 року:

на **10,2 %** – для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності, до 2,7 тис. із 2,5 тис.;

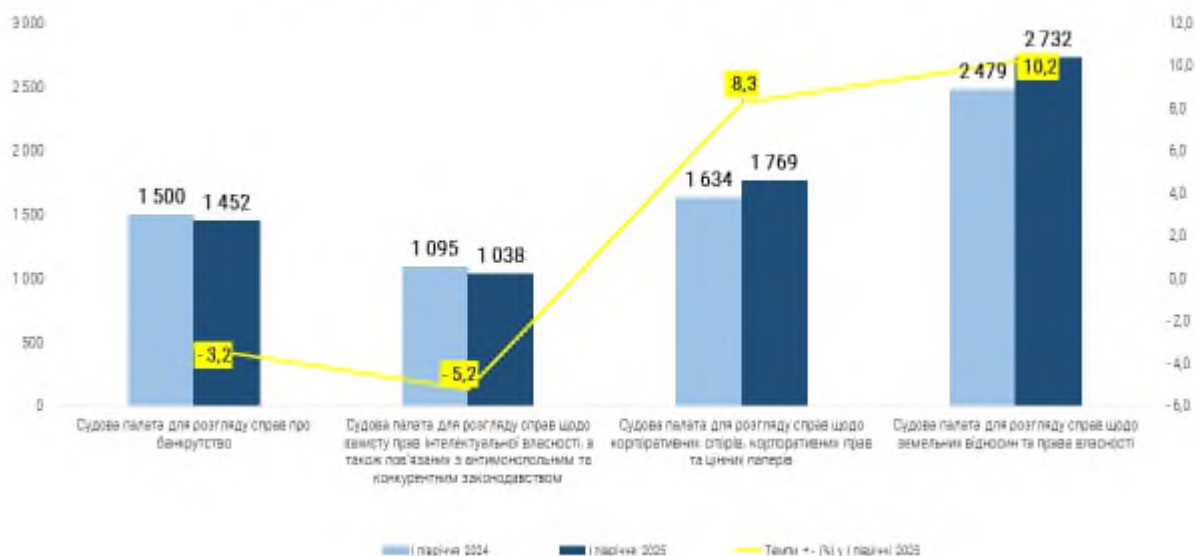
на **8,3 %** – для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів, до 1,8 тис. із 1,6 тис.

Зменшився зазначений показник у судових палатах:

для розгляду справ про банкрутство – на 3,2 %, до 1,5 тис.;

для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством – на 5,2 %, до 1 тис. із 1,1 тис.;

Динаміка звернень, що перебували на розгляді судових палат КГС ВС

Усі процесуальні звернення, що надійшли, зареєстровано та розподілено між суддями в установленому чинним законодавством порядку з урахуванням спеціалізації, навантаження кожного судді та інших критеріїв.

У I півріччі 2025 року 43,5 % від кількості процесуальних звернень, що надійшли на розгляд, або 2,2 тис. матеріалів, подано без дотримання вимог для відкриття касаційного провадження, з яких – 82 %, або в 1,8 тис. випадках відмовлено у відкритті провадження та 18 %, або майже 0,4 тис. повернуто заявникам.

Статистичні дані свідчать про поширене застосування статті 292 ГПК України судом для залишення касаційних скарг без руху. КГС ВС залишив без руху 1,2 тис. скарг, що становить 24 % від загальної кількості звернень, які надійшли на розгляд. Це було зроблено для усунення недоліків та належного оформлення скарг заявниками відповідно до вимог чинного законодавства.

Незважаючи на заходи, що їх вживає КГС ВС для виправлення недоліків у поданих скаргах, несвоєчасне або неякісне виконання заявниками приписів судових ухвал, а також очевидні помилки у змісті та формі скарг часто стають підставами для постановлення судом ухвал про їх повернення або відмову у відкритті касаційного провадження.

Із загальної кількості процесуальних звернень, що перебували на розгляді, всього розглянуто в I півріччі 2025 року майже 5,2 тис., що на 6,9 % **більше**, ніж у I півріччі 2024 року (4,9 тис.). Зокрема, **збільшилася** кількість ухвалених кінцевих рішень судовими палатами:

на **4,9 %** – для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів, до 1,3 тис. із 1,2 тис.;

на **24,1 %** – для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності, до 2 тис. із 1,6 тис.

Зменшився цей показник у судових палатах:

на 6,8 % – для розгляду справ про банкрутство, до 1 тис. із 1,1 тис.;

на 5,5 % – для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством, до 0,9 тис.

Протягом I півріччя 2025 року розглянуто на 12 % більше справ, або 3 тис., тоді як у I півріччі 2024 року – 2,7 тис. Зокрема, кількість вирішених спорів з прийняттям відповідних судових рішень судовими палатами **збільшилася**:

на **11,6 %** – для розгляду справ про банкрутство, до 0,7 тис.;

на **3,8 %** – для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів, до 0,7 тис.;

на **0,7 %** – для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством, до 0,4 тис.;

на **23,5 %** – для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності, до 1,2 тис. із 0,9 тис.

Як і в довоєнний період, 82 % справ КГС ВС було розглянуто в судових засіданнях за участю сторін. З 2021 року щорічно збільшується кількість розглянутих справ КГС ВС у режимі відеоконференції. Якщо на початку запровадження дистанційної участі в судовому засіданні лише 6 % здійснювалося в режимі відеоконференції, то у I півріччі 2025 року – 53 %, або 1,3 тис., що на 20 % більше, ніж у I півріччі 2024 року, коли їх кількість становила 1,1 тис.

Кількість розглянутих справ у касаційному порядку **за основними категоріями збільшилася**:

на **9 %** – справ майнового характеру щодо виконання договорів про укладення, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними, до 1,2 тис. із 1,1 тис.;

на **13,5 %** – у земельних відносинах, до 420 із 370;

на **36,8 %** – пов'язаних з банкрутством, до 595 із 435. Крім того, в межах справ про банкрутство розглянуто 208 справ позовного провадження різних господарських категорій;

на **33,3 %** – пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством, до 68 із 51;

на **35,3 %** – щодо захисту права власності, до 280 із 207;

на **3,4 %** – з недоговірних відносин, до 180 із 174.

Водночас **зменшилася** кількість відповідних справ за такими категоріями:

на 8,3 % – з корпоративних відносин, до 232 із 253;

на 52,4 % – щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності, до 20 із 42.

На кінець I півріччя 2025 року судді КГС ВС не розглянули майже 1,8 тис. звернень, або 34,9 % від тих, що надійшли для розгляду. Залишок на кінець звітного періоду зменшився на 10,3 %, порівняно із залишком на його початку, який становив майже 2 тис.

За результатами судового розгляду в **1,9 тис.** справ судові рішення судів нижчих інстанцій залишено без змін, або **64 %** від розглянутих справ (3 тис.). У **0,8 тис.** справ судові рішення судів нижчих інстанцій скасовано, змінено повністю або частково, або **26 %** від розглянутих справ.

При цьому **0,4 тис.** судових рішень апеляційних судів, або **13,2 %** від розглянутих справ, скасовано і передано на новий розгляд до господарських судів (переважно до місцевих господарських судів – 60 %) у зв'язку з порушеннями норм матеріального та

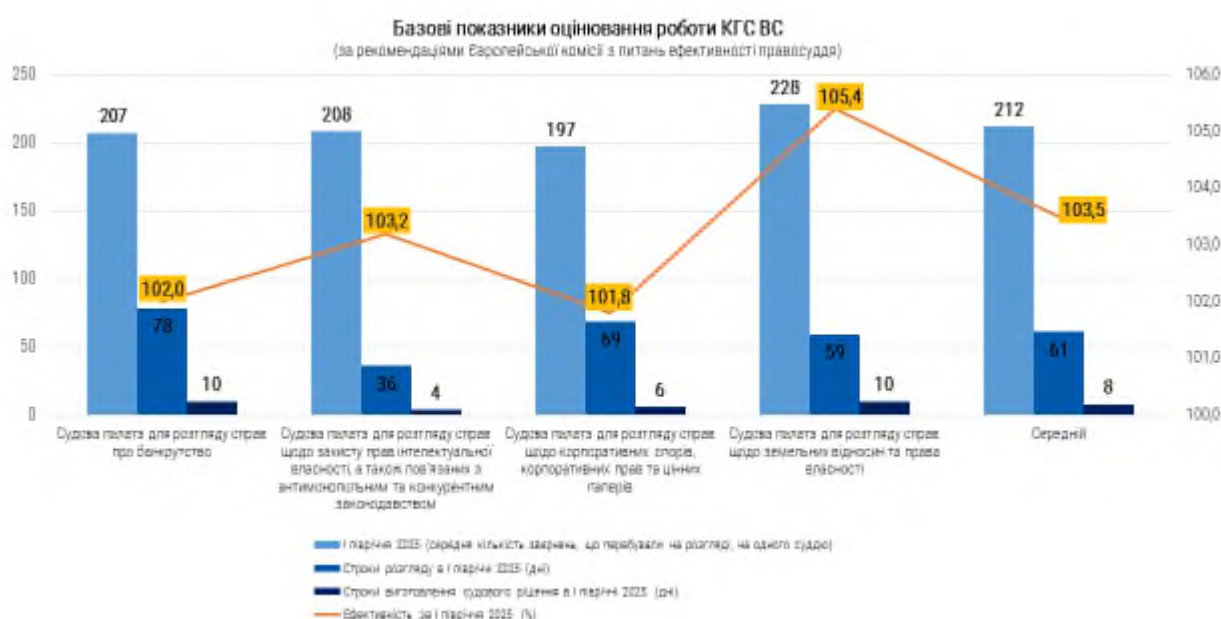
процесуального права, які унеможливляють встановлення фактичних обставин справи, що мають значення для правильного вирішення спору.

Водночас після перегляду в касаційному порядку в **124** справах, або 4,1% від розглянутих судових справ, скасовано судові рішення апеляційних судів та залишено в силі рішення суду першої інстанції.

Крім того, **111** судових рішень апеляційних судів, або 3,7 % від розглянутих судових справ, скасовано з прийняттям КГС ВС нового рішення у справі.

З метою забезпечення сталості та єдності судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом, на розгляді судових палат та об'єднаної палати КГС ВС перебувало **36** справ, з яких розглянуто **18**.

До Великої Палати Верховного Суду з КГС ВС протягом I півріччя 2025 року передано для розгляду **26** справ.

У I півріччі 2025 року **ефективність** здійснення судочинства КГС ВС становить **103,5%**, зокрема у судових палатах:

102 % – для розгляду справ про банкрутство;

103,2 % – для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством;

101,8 % – для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів;

105,4 % – для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності.

Зазначені показники підтверджують ефективність роботи суду з розгляду справ та зменшення залишку нерозглянутих справ.

Упродовж звітнього періоду фактично розглядали справи 33 судді, тоді як у попередньому аналогічному періоді – 34.

У I півріччі 2025 року **побільшав** (із 197 – у попередньому аналогічному періоді) **середній рівень навантаження суддів КГС ВС** з урахуванням їх фактичної чисельності до **212** звернень, що перебували на розгляді, зокрема у судових палатах:

207 – для розгляду справ про банкрутство;

208 – для розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством;

197 – для розгляду справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів;

228 – для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності звернень.

Середній час розгляду справи в КГС ВС становить **61** день.

Середній термін виготовлення судового рішення (постанов) у справах – **8** днів.

У звітному періоді до спеціального фонду Державного бюджету України за розгляд справ КГС ВС сплачено **261,5 млн грн**, що більше на 27,9 %, ніж у відповідному періоді минулого року (**204,5** млн грн). Сума сплаченого судового збору за розгляд справ КГС ВС становить 68,5 % справленого судового збору у Верховному Суді у зазначеному періоді.

Наведені показники свідчать про ефективність здійснення судочинства в КГС ВС, усі спори вирішуються в розумні строки.

IV. Висновки

Найвагомішим аргументом довіри до суду є правильне судові рішення, його якісна сторона та можливість кожного громадянина в умовах воєнного стану реалізувати право доступу до суду. Головними завданнями сучасного судочинства є: забезпечення єдності правозастосовної практики; підвищення рівня та якості захисту прав громадян і юридичних осіб; наближення правозастосовної практики до міжнародних стандартів судочинства.

Запорукою розвитку бізнесу і сталості економіки країни є швидкий та справедливий розгляд комерційних спорів.

Господарські суди України є ключовим гарантом правової рівноваги між державою та бізнесом.

Вони дотримуються високих міжнародних та європейських стандартів у сфері судочинства задля забезпечення доступу до правосуддя навіть в умовах воєнного стану.

Запровадження функціонала «Електронний суд» Єдиної судової інформаційно-комунікаційної системи (далі – ЄСІКС) створило можливість оперативного обміну документами між учасниками судових проваджень і господарськими судами, що значно прискорило здійснення правосуддя.

Крім того, більше половини судових засідань у господарських справах проводиться в режимі відеоконференції із застосуванням ЄСІКС, що підвищує зручність та доступність правосуддя.

Попри війну в Україні та зміну правового регулювання діяльності суб'єктів господарювання, господарські суди демонструють високу ефективність роботи, адаптивність і гнучкість в умовах зміни економічних та геополітичних обставин і, як наслідок, підвищення авторитету та довіри серед учасників господарських відносин.

Перспективи розвитку господарських судів пов'язані з подальшою цифровізацією, підвищенням професіоналізму суддів, зміцненням незалежності судової системи та впровадженням ефективних механізмів запобігання корупції.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 [@supremecourt_ua](https://www.instagram.com/supremecourt_ua)